

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér. Nyilttér sora 50 fillér.</p>
---	--	--

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Halottak estéjén.

Koszoruk, virágok a sirokon, este gyertyafény, kegyeletos megemlékezés, imádság a halottakért, a temetőbe zárandó emberáradat; ez jellemzi a lehulló sárga levelek mellett a novemberi őszi időt, a mely a természet haldoklásával az elmúlásra, a feloszlásra emlékeztet bennünket.

Az emberi szellem nem tudott soha belenyugodni abba, hogy az anyagnak harmónikus formáiból való dísztelen összeomlásával végére ért a lét, hanem az összeomlás, feloszlás után más világot sejt a sírgödör mögött, a melyen túl majdan a testnek valami megdicsőülése és átszellemülése fog bekövetkezni. S a Röntgen-sugarak és más titokzatos hatások ismeretének korszakában ki merné azt állítani, hogy ilyesféle változások bekövetkezése a természettel merő ellentétben áll? Hiszen olyan dolgoknak nyitására vezetget bennünket az újabb természet-tudomány a fizikai és chemiai ismeretek fejlődésével, amilyenekről ötven évvel ezelőtt álmodni sem mertünk. A rádiumnak titkai arra látszanak mutatni, hogy a földi és anyagi elemek sem állandók, hogy az egész anyagi világ belsejében folytonos, lassu átalakulás életét éli, még a látszólag élettelen testek is. Mi lehet hát azokból, a melyek a lélek öntudatos életét élték évtizedeken át s ez az öntudatos lélek nem pusztulhatott el a szétbomló atómmokkal?!

Ezek a világot fenntartó és kormányzó isteni hatalomnak titkai, amelyeknek ismeretére még nem jöttünk rá és hogy rájövünk-e újabb századok leforgása után: ki tudná megmondani?

Vagy talán mindenkorra magának tartotta fenn a legfőbb hatalom ezeknek a szellemmel összefüggő változásoknak értelmes ismeretét? És csak ott túl a rejtelmek világában, a hová a hit utal bennünket: ott ébredünk majd az új élet zavartalan öntudatára? . . .

Ezek a mélységes kérdések, mint megannyi fölmerülő problémák foglalkoztatják ezen a napon lelkünket, mert ezek általánosak és minden lelkes teremtményt érdekelnek, kivált a megemlékezés és kegyelet szent estéjén.

Sok a halott, sok az életből elköltözött, mert minden nap, minden percben

folyik a természet szétbomlási folyamata a testekben, de most az egyesnek és a nemzetnek is sok halottja van, a kiket a háboru erőszakos mechanizmusa fosztott meg az élettől, a kik hazájuktól távol, jeltelen sirokon alusszák örök álmukat és álmodnak arról a problémáról: mikor jut az emberiség a műveltségnek olyan fokára, hogy önmaga pusztítása nélkül ki tudja egyenlíteni pörös ügyeit? Mikor lesz ez, hiszen most a „legműveltebb nyugat” népei egyesülnek a legbarbárabb kelettel, hogy pusztulást hozzanak minden kulturára? . . .

Álmodjatok erről, elhunyt hősök, a ti kiemelt véretek talán közelebb hozza azt a kort!

Mi pedig áldozzunk kegyelettel és imával a ti emléketek előtt. +

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete október 26-ikán dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen jelen voltak a tisztviselőkön kívül: dr. Baksay Dezső, Boczkó Dániel, Benyo Béla, Czinke István, Cseh István, Grosinger Miksa, dr. Kármán Aladár, Korény Pál, Lengyel Pál, Medveczky Sándor, id. Rábely Miklós, dr. Ráróssy Gyula, Samarjay János, Süteő István, Szabó József kozma, Széman Endre, Szabó Elemér, Szoyka Pál és Zachar Gusztáv.

Dr. Kovács László polgármester az igaz részvét meleg hangján emlékezett meg a kerület érdemes és köztiszteltetben álló országgyűlési képviselőjének mélységes gyászáról, mely osztatlan részvétet keltett a városban és nagy vidéken. A nagy csapás sulya alatt indítványozza, hogy a képviselő reményteljes fiának a harc-téren történt hősi eleste alkalmából a város képviselőtestülete az apai szív nagy fájdalmát a részvét kifejezésével s jegyzőkönyvi tolmácsolásával enyhíteni igyekezzék. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

Ezután tárgyalattak a katonai átiratok s a honvédelmi miniszter leiratai a szükség-tartalék-kórház létesítése érdekében. A kassai hadtestparancsnokság 500 ágyas szükség-tartalékkórház létesítésére hívta fel a várost a polgári orvosok és ápolók bevonásával. A honvédelmi miniszter pedig ennek vezetésére önkéntes egészségügyi bizottság létesítését ajánlja.

A polgármester feliratot intézett ez ügyben a honvédelmi miniszterhez, s azon kíváncsnak adott kifejezést, hogy a főispánnal történt megállapodás értelmében az 500 ágyas kórház kezelését a vöröskereszt-egylet rimaszombati városi választmánya veszi át és kéri a miniszteriumot, hogy a vöröskereszt keretében a katonai szolgálat rendeltessék el.

A közgyűlés a polgármester eljárását helyesléssel vette tudomásul.

Az 56974 kor. 96 f. függő kölcsönből eddig 13000 koronát folyósított a Rimaszombati Takarékpénztár, a 43000 koronára azonban most a nagy kölcsön rendezéséhez és a kórház fenntartásához szükség van, s a tanács javaslatára a közgyűlés névszerinti szavazással elhatározta, hogy a Rimaszombati Takarékpénztártól váltó-kölcsön alakjában veszi fel ez összeget.

A polgárörtség szervezésére vonatkozó tanácsi javaslat, illetve felolvasott szabályrendelet-tervezet, elfogadtatott.

A legfőbb állami adót fizetők névjegyzékének összeírására Zachar Gusztáv és Szabó József kozma küldetett ki.

A fiu- és leányiskola számadása, a városi gyám- és házipénztár, Gizella kisdédóvó, iparos tanonciskola, városi vízmű számadása és költségvetése elfogadtatott; Institórisz Endréné köszönete — férje elhunyt feletti részvétnyilvánítás alkalmából — tudomásul vétetett, az elhunyt után a nyugdíj megállapított.

Végül több segélyezési és illetőségi ügy nyert elintéztést.

Angliának keményen bünhődnie kell.

(Sp.) Öt világrész husz millió katonája öt haditéren vivja élet-halál harcát. Egyik harcvezetőben az entente-hatalmak szövetségében: Franciaország, Oroszország és Anglia. A másik oldalon pedig Németország és a kettős monarchia. Az entente hatalmakat támogatja Szerbia, Montenegró, Belgium, Portugália, Japán, Kanada s az afrikai és ausztráliai csapatok. Bennünket pedig a jó Istenen kívül saját vitézségünk segít és az Igazság nagy ereje, mely megacézolja katonáink izmait és a lelkesedés szent tüzeiben hőssé avatja minden harcosunkat!

A hármass entente utonálló rabló módjára támadt reánk, hogy elvegye életünket és vagyonunkat, hogy megsértse tulajdonunk szentségét és elrabolja szabadságunkat s hogy elérendő sikereinek betetőzéséül rólunk és nélkülünk disponálhasson Európa jövő sorsa fölött. Ezzel az alávaló támadással szemben a mi jogos érdekünk nem pusztán a lét és nem lét kérdésével kapcsolatos hadviselés, de egyúttal Európa jövő békéjének, szabadságának és kulturfejlődésének szent védelme, mely fogalomkörben a balkáni államoknak megvédését és az alkotmányosság légkörében való közművelődését és erőbeli megizmosodását is jelenti. Hisz éppen ezen feladatok megvalósításában csucsosodik ki hadviselésünknek világtörténelmi missziója!

Az elibénk kitűzött célok és a cselekvéseinket vezető motívumok ethikai ereje nem tűr kétséget az iránt, hogy a végső győzelem diadalát nekünk juttatja a sors osztályrészül. Harczó csapataink kitartó ereje és katonáinknak halált megvető harci készsége ügyünk igazságának szent forrásából táplálkozik. Ezek a nagy erkölcsi erők vitték diadalról-diadalra eddigelé is csapataink fegyverét s ezek biztosítják ezentúlra is a most már gyorsabb tempóban fejlődő eseményeknek kedvező eredményeit.

Azok a gonosz világhatalmak, melyek durva és erkölcstelen indokoltól vezetve, vakmerő kezekkel markoltak bele az erkölcsi világrend normálisan gördülő kerekének küllőibe, nem érhetnek cél! Immorális kezdésük önmagában hordja cselekvésüknek tragikus végzetét!

Belgium leveretésének és teljes elfoglalásának ténye szövetséges hadseregünk végső győzelmének első láncszeme. Ezt követi Franciaország felett kivivandó döntő győzelmünk. S mire a végvonaglásban erejüket veszítő orosz seregekkel végleg leszámolunk, a királygyilkos szerb nemzet Karagyorgyevicsékkal egyetemben saját bűnének jól megérdemelt megtorlása gyanánt az ut szélére kilökött fegyencz módjára fog étlen-szomjan elpusztulni!

És a dolyfős, az elbizakodott, a képzetű angol? — Ez a bibliaolvasó család fajzat, mely a szent könyv sorai között is üzleti érdekeinek ezer perczentes hasznait keresi. Ez az irigy, kaján náció, mely idegen hatalmak zsoldos seregeivel vér- és pénzáldozat nélkül akarná megsemmisíteni a törekvő és becsületes német nemzetet. Nos, ez az önmagát is feszítő kufár népség mit szól majd ahhoz, ha a német sereg Calaiszt elfoglalva, ezen bázisból indítja útjára tengeralattjáró hajóit és pánczélos Zeppelinjeit?!

A La Manche csatorna vize zajlik és

TÁRCZA.

Halottak napján.

Alvó akáczfákön zúzmara ragyog.
Az úton mindenütt haldokló levél.
Halottak napján fátyolos a nap
S a tájon minden halotti fehér.

De tán az avar ma búsan zörög.
S fáradtabban ér a napsugár ide.
Hosszú útjáról fegyverek zaját
Hozza a szél a hűs magasból le.

Sok gyermekszájra, mely imát rebeg
Borúl ma bánat lelkétől árnya
S mig itthon hull a sápadó levél
Ott vértől ölmos a felhő szárnya.

Halottak napján ezer gyertyafénynél
Imádkozik egy roskadó öreg.
S mig a sóhaja ég felé repül
Jeltelen sirra hullnak a rögek...

És a szemünkön könnyek fátyola,
Az ajkainkon zokogás remeg.
Uram az értünk fáradtan küzdőket
Ezer vérszen át karod védje meg!

Halottak napján mindnyájunk keze
Imára fonja össze ujjait.
S ködös tengeren szirtek között járva
A győzelemben hinni megtanít.

Vatthay Ilona.

hullámszik. London fölé az ősz sűrű, sötét ködöt borít. Mily kedvező mementói ezek az U. 9-es vizalattjáróknak és a felpáncezézott légi hadviselésnek?!

Angliának nagy bűnei vannak. Itt az ideje, hogy bűnhődjék.

Anglia nagyhatalmi gőgjének sirja lesz a háborgó La Manche csatornának zajgó hulláma. Szemtődője pedig lesz a sűrű sötét köd, mely a sirt eltakarja.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk közönsége mult hó 29—30-án tartotta rendes évnegyedes őszi közgyűlését. A közgyűlés eléggé látogatottnak volt mondható. Daczára annak, hogy *Kubinyi Géza* főispán gyengélkedett, a közgyűlést egy ideig maga vezette, majd *Lukács Géza* alispánnak adta át az elnöki széket.

A főispán d. e. 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést lelkes és mélyen járó szép szavakkal és gondolatokban bővelkedő megemlékezéssel a mostani szomorú időkre. Kiemelte, hogy midőn fiaink életüket és vérüket áldozták a hazáért a harczmezőn, akkor az itthonmaradottnak más uton kell a hazafias kötelességet teljesíteni. Vármegyénk közönségének és lakosságának páratlan az az áldozatkészsége, a melyet a hadbavonultak családjai és a sebesültek érdekében kifejt. A vármegyének már 1200 ágygyal berendezett kórháza van, melyet saját erőnkől szereltünk fel. Erre több mint 40000 korona áll rendelkezésünkre. — Gyűjtés útján több mint 70000 korona lett teremtvé. Hősapka stb. több etele cikkek körülbelül 5000 harcos számára fog rendelkezésre állani. Ily áldozatkészség után a legnagyobb elismeréssel és hálával emlékezik meg a vármegye lakóinak áldozatkészségéről s midőn ezért őszinte köszönetét nyilvánítja, egyidejűleg arra buzdítja a vármegyét, hogy jövőben még jobban fokozzák az áldozatkészséget.

Majd következett az alispán jelentése, melynek egyes részleteit *Lukács Géza* alispán élő szóval is kívánta kiemelni. Az alispán jelentése tudomásul vétetett, a mozgósításnál kifejtett munkásságukért a tisztviselők pedig az érdem jutalmául jegyzőkönyvi elismerést kaptak.

Ezután következett a megüresedett állásoknak választás útján való betöltése. Árvaszéki elnök lett: *Máriássy László*, ülnök: *Máriássy István*, aljegyző pedig *Gál István*; miután *Sze-*

Álomlátás a kis hősről.

Azt álmodtam, hogy egy nyalka kis önkéntes dragonyos káplár száguld tüzes paripáján az északi harczmezőn.

Fényes csapatok frontja előtt repül, mint a szél. Aranyos tarajos sisakján megtörik az őszi sápadt napsugár s visszténye úgy tűnik el a messze távolban, mint a sebes golyó, mely minden perczen egy életet követel; nyomában azonban nem a gyilkos zizegés hallatszik s nem a halál, hanem a hazafias katonai kötelesség pontos teljesítése következik, a miért a kis dragonyosnak a nagy leszámolás után gallérján egy arany csillag fog ragyogni, a lelkesedéstől és bátorságtól duzzadó mellét pedig egy érdemkereszt fogja verni. — Még hallom, amint viszkizál: a vizontlátásra!

Azután álmodom megszakad, ... csak olyan lidércnyomás félet érzek, a melyből megfeszített lelki és idegerővel ébredni akarok.

Végre felébredek. Lelkem megkönnyül, mert hiszen ő él! Láttam viruló egészségben, sőt üdvözöltük is egymást.

Álmodat elakarom mondani, de megremegek, mert eszembe jut, hogy az életben már több ilyen álmodom volt, a mely szomorú tragédiát jelentett. Titkos balsejtelem fogja el lelkemet s hideg verejték csepeg arczomról, mintha a halál takargatná keszkenőjével.

Hiába minden! Gondolatomtól többé nem vagyok képes szabadulni, mert érzem, hogy sejtelmem ismét teljesedett s ő, az én álmképem ábrándja, az én kedves kis barátom már nem él többé.

Szívet facsaró szomorú tény, hogy a mi kis

leccky Árpád nem fogadta el a helyettes elnöki állást, a főispán tb. elnökké nevezte ki, helyettes elnökké pedig a közgyűlés *Lengyel Ivánt* jelölte ki egyhangulag. Végül a főispán *Meskó Barnabás* díjtalan gyakornokot tb. szolgabíróvá nevezte ki. Még érdemesnek találjuk a közgyűlés tárgysoraiból kiemelni, hogy *Szabó László* várgedei nagybirtokos a hazafias kötelesség érzetétől áthatva, indítványt adott be hadi adó megszavazása és kivétele iránt. A főispán azonban szépen megindokolta, hogy ott, a hol oly nagy az önkéntes áldozatkészség mint nálunk, ott nincsen szükség hadi adóra. Ezen indoklással a közgyűlés eltekintett a hadi adó kivételétől.

Háborús helyzet.

Lassanként megszokjuk, hogy háborus világot élünk és ebben a világban minden másként megy, mint az eddig megszokottban. A szokatlan, a rendkívüli kezd megszokottá válni. Abba is beletörődünk lassanként, hogy nem lehet a háborút olyan egyszerre elvégezni és várni kell, míg megéri. Várni kell még annak is, akinek tulnyomó hadiereje van, mert nem lehet az emberanyagot és a lőszert sem a világba pusztítani, hanem meg kell gondolni: mikor van jó alkalom a küzdésre és mikor jobb egy kis pihenés alatt fölcserélni az erőket?

A mi északi hadjáratunk második megújuló fázisán van most a világ szeme és azon függ a mi érdeklődésünk és reményünk is. Ez a második kiadás jó előjelek mellett kezdődött. Az oroszok óriás vesztesége Przemyslénél és az ostromlott vár fölmentése, egyidejűleg a betört 6 hadosztály kiveretése a Kárpátok szorosain, Bukovina és déli Galiczia fölmentése, a San melletti kemény ütközetek mind az oroszok visszaszorítását eredményezték.

A német hadak egyesülése velünk, előnyomulásuk Lengyelországban Varsó és Ivangorod felé, többszörös győzelmük Németország északkeleti részén, előnyomulásuk Augusztow felé mind-mind ked-

hős dragonyosunk nyomában nem a mentő angyal repült, de az ellenség gonosz, láthatatlan halálos sátánja lebegett, a mely örömvigyorgással kísérte és leste az alkalmat, a melyben egy ifju drága életre lecsaphasson és magának eljegyezhesse.

Farkasfalvi *Farkas Balázs*, a vármegye kedvence és nekem egy ifju kis barátom, — kit érenyeért annyira szerettem, hogy érette szívesen és örömmel vívtam volna meg azzal az ellenséggel, a ki reá a halált mérte, — már többé nincsen az élők sorában.

E tudat álomnak és gondolatnak is borzasztó, milyen tehát valónak!

Megtörtént, mert a magyarok Istene így rendelte el s kihűlt ifju szíve és teste még mielőtt elfáradt volna, már ott pihen északon, a hol minden élő lény, de még a levegő és föld is ellenségünk.

Többé nincs kétely! A kis Balázs hadnagyával és vitéz dragonyosaival együtt csendes, megdicsőült arccal alussza a hősök örök álmát egy galicziai kis falu temetőjében. A letarolt mezőre hihullott vére pedig vérbosszuért kiált a nyomában továbbrohanó lovasokhoz.

A megrázó eset és hír első pillanatai már elmúltak. A tájdalom azonban örökös marad, amelyben némi gyógyírként az a tudat hat szíveinkre, hogy az ezred történetében egy páratlan hős rohamban, szakasza élén esett el. Nem bujt el tehát a halál elől, hanem azt kereste s családja méltó büszkeséggel tekinthet fel már a hadak útján dícsfényben száguldó kis hősré, ki méltó ivadéka őseinek s mint boldogult nagyatyja mondotta: „Egy Farkas soha sem kér pardont.”

vező, szerencsés előjeleknek tekinthetők. Ezen már most nem változtat az sem, hogy egyik újabb jelentés szerint Varsó és Ivangorod táján olyan túlnyomó orosz erők léptek föl Lengyelországban, hogy azokkal szemben tanácsosabbnak látszott a visszavonulás és a csapatok új elhelyezése. Miután már praxisunk van az ilyen dolgokban, nem fogunk ezen túlságosan megütközni és reméljük, hogy egyes hadi taktikával ismét fölül fognak kerekedni a lengyelországi seregek; mint ahogy a galicziaiak erősen tartják magukat.

A harcztéri helyzet változó és hosszabb-rövidebb ingadozásoknak lehet kitéve, azért a végső diadal mégis a miénk lesz, mert az erkölcsi erő a mi részünkön van, csak tartssuk is magunkat derekasan; nincsenek még kimerítve a mi erőforrásaink.

Lám a németek milyen keményen és kitartóan küzdenek Franciaországban, már egy hónapnál régebben keveset mozdulnak előre azon a téren, de nem esnek kétségbe, hanem a mi nem sikerült az egyik helyen, megpróbálják a másikon. Sikereket értek el Belfort és Verdun ostrománál, Lille körül; most pedig Calais felé közelednek, kétségbeejtve az angolokat, akiknek sehogyssem tetszik a német szomszédság állapota. Innen pedig úgy látszik, könnyebb lesz Páris felé vonulni, a mit Kluck tábornok szándékának állítanak az ellenséges lapok.

Az angoloknál, mint olvassuk, előkelő politikusok vezetése alatt békepárt alakult, a mely nem tartja helyesnek és Angliára hasznosnak a háborút. Ha ez a politika győz az angol közvéleményben, akkor megszűnik az az embertelen beugratás, a mivel eddig Angolország kárt okozni igyekezett jóbarátnak és ellenségnek egyaránt.

Szerbiáról is szól az irás. A szerbek azalatt, míg a mi hadaink benn jártak

Inkább elesett dicsőséggel, de nem kért pardont az ellenségtől, sem a haláltól!

Ebben emelkedik ki a hős tragédiájának nagysága s ez állít meg bennünket a további bánkódás és kesergés előtt, — s nemes családja is majdan ebben lelheti fel a megnyugtató enyhülést a dicső győzelem után; mert a hősök sorában, kiktől a magyar haza és nemzet sorsa függ, egy örökkön örökké ragyogó csillag lesz, a kis Balázs hőstette, ki világító fényével zászlónkat diadalra vezette.

Most pedig járuljunk igaz és őszinte részvétellel a szívében mélyen talált gyászoló család elé: Boruljunk le azelőtt a jószágos anya előtt, ki ily hősnak adott életet és csókoljuk meg azokat a puha női kezeket, amelyek gyöngéd simogatással nevelték fel a hőssé avatott gyermeket; szorítsuk meg erős kezét és öleljük meg azt az apát, ki fiát már a kised gyemekkora óta a hazának nevelte s fáradságának jutalma az Isten rendeléséből, a hazáért elesett gyermek drága élete lett; vigasztaljuk és bátorítsuk a szintén harcztérre siető még élő két testvért: Egy életért százat követeljenek! Kérjük a gyászoló rokonokat: Siessetek a gyászbaborult szülők vigaszára!

Kérjük azután a családot: Hozassa haza a kis hős földi maradványait, hogy mindnyájan virágot, könnyeket és csókot hinthessünk koporsójára! S hogy idehaza csendesebb legyen pihenése és a mi megnyugvásunk.

Én pedig a vármegye háborús történetében, az én kis hős barátom siremlékére végbúcsúll azt írom:

Meghaltál, mert első voltál!

Első pedig csak az tud lenni, kinek bátor szíve van s ki hazáját igazán szereti! y.

Szerbiában, montenegrói csapatokkal egyesülve betörték Boszniába, éppen amikor Szarajevóban a trónörökös gyilkosainak pörét tárgyalták; talán azokat akarták kiszabadítani és nemzeti hősök gyanánt hazavinni Szerbiába; vagy pedig Györgye herceg ugratta be őket hazug győzelmi hírekkel, mert ez az ellenségnek már olyan, mint a mindennapi kenyér, ők hazugságokból élösködnek; vagy talán a szegény szerb katonák — éhesek voltak és enni-valót kerestek ott. Kikergették őket Boszniából és most Mitroviczánál átment egy másik csapatunk a Száván is és így két oldalról szorítják a szerbeket.

Az egész háboruban már jól benn vagyunk, ne ijesszenek meg annak talán kedvezőtlenebb változatai és ne bízzuk el magunkat a kedvezőbb fordulatoknál. Így küzd ezen a földön minden, a mi él.

De legyünk kitartók, mert a bátor és kitartó zseni minden szerencse, még a hadi siker is utána megy.

Az újabb fontosabb hírek itt következnek:

BUDAPEST, október 29. Északi hadszíntéren tegnap nem voltak nagyobb harcok. — Utóbbi napokban oroszoknak Turka vidéke irányában több ízben megkísérelt előrenyomulását sikeresen visszavertük.

BERLIN, október 29. Nieuporttól délre támadásunk lassan tért hódít. Lille-től nyugatra csapataink jól haladnak előre; ellenségnek több erődített hadállását bevettük; tizenhat angol tisztet és több mint 300 katonát foglyul ejtettünk és négy ágyut zsákmányoltunk. Angol és francia ellentámadást mindenütt visszavertük.

Reimsi székesegyház előtt felvonult francia útegre, melynek tűzérégi megfigyelő állomása van a székesegyház tornyán, tüzelnünk kellett.

Argonnei erdőben több lövészárokból kiverítettük az ellenséget és néhány géptegyvértszákmányoltunk. Verduntól délre heves francia támadást visszavertünk. Ellentámadás alkalmával csapataink az ellenség főhadállásáig nyomultak, melyet bevettek. Franciaák erős veszteségeket szenvedtek.

Északkeleti hadszíntéren csapataink támadása folyton előre halad. Legutóbbi három hét alatt itt 13500 oroszot foglyul ejtettünk, harmincz ágyut és harminczkilenc géptegyvértszákmányoltunk.

Délkeleti hadszíntéren tegnap óta a viszonyok nem változtak.

BUDAPEST, október 30. (Érkezett este 8 órakor.) Galicziában és Orosz-Lengyelországban sikeresen folytatott offenzívánkkal meg kellett állanunk, hogy megfelelő intézkedések történhessenek a Varsó felől jövő tulerővel szemben. Ez teljesen önként, az ellenség minden nyomása nélkül történt. Orosz győzelmekről terjesztett híresztelések teljesen alaptalanok. A mi főerőnk a San torkolatától Przemyslen át a Kárpátokig az ellenségtől elvett, megerősített állásokban dönthetetlenül áll. Az északkeleti megyékbe betört orosz csapatokat az ország határáról jó messzire nyomtuk és tovább üldözzük, majd az egész Bukovinát és Galicziával határos megyéket megtisztítottuk az ellenségtől.

A szerbek ellen a múlt napokban elért sikerek ottani akciónk további győzelmes folytatására nyujtanak reményt.

Most jött berlini hivatalos hír szerint a török flotta a Fekete-tengeren megkezdte az oroszok elleni háborút.

BUDAPEST, okt. 30. Orosz-Lengyelországban a harc tegnap is szünetelt. A San alsó folyása mentén a Visztulától délre a folyón átkelt nagyszámú ellenséges haderőket heves ütközetek után visszavetettük. Sary-Sambornál ágyutüzünk orosz löszerraktárt levegőbe röpített. Ezen helységtől nyugatra fekvő magaslatokon minden ellenséges támadást visszavertünk. Turkától északkeletre elfoglaltak csapataink több fontos magaslati hadállást, amelyeket az ellenségnek menekülésszerűen kellett kiürítenie. Népföl-

kelőnk ezen harcokban sok oroszot elfogtak. A folyó hó 28 ikáig a monarchiában internált hadifoglyok összes száma 649 tiszt és 73179 főnyi legénység, amibe az utóbbi hetek harczaiban ejtett s két hadszíntérről még el nem szállított igen számos hadifogly nincs beszámítva.

KONSTANTINÁPOLY, október 29. Este 10 óra. Autentikus jelentések szerint ma dél-előtt a Feketetengeren orosz flotta megtámadta a török flottát, a harcban egy orosz aknalerakó hajó és egy torpedózuzó elsüllyedt. Törökök ezenkívül elfogtak egy orosz szénszállító gőzöst és a rajta lévő 13 tisztet és 86 főnyi legénységet. Szabasztolt a törökök sikerrel bombázták.

„Berliner Zeitung am Mittag“ jelenti: Hivatalos konstantinápolyi jelentés szerint néhány orosz torpedónaszád kísérletet tett arra, hogy megakadályozza a török flottának a Boszporusból Feketetengerre való kifutását. Török hajók erre megkezdték a tüzelést és két orosz hajót elsüllyesztettek. Törökök több mint 30 tengerész katonát elfogtak. A török flotta nem szenvedett veszteséget.

Értesítés.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumban a tanítás folyó évi november 9-én, hétfőn, reggel 8 órakor kezdődik mind a 8 osztálylyal a helybeli áll. polg. leányiskola épületében.

A tanítás zavartalan menetének biztosítása érdekében felkérjük a vidéken lakó t. szülőket, hogy gyermekeiknek városunkba szállításáról idejében gondoskodjanak, nehogy a késedelem újabb mulasztásoknak válják forrásává.

A rimaszombati egy. prot. főgimn. igazgatósága.

Értesítés!

Van szerencsém az igen t. érdekelt szülőket és gyámokat értesíteni, hogy az áll. el. fiúiskolánkban a rendkívüli háborús idők szülte kényszerűség folytán ideiglenesen beszüntetett rendes tanítást, f. évi nov. hó 5-étől kezdődőleg a rimaszombati áll. el. leányiskola tantermeiben újból megkezdjük; miért is tisztelettel kérem a t. szülőket és gyámokat, hogy tanköteles fiúgyermeküket f. évi nov. hó 5-én, azaz csütörtökön reggel 8 órakor a fentebb megjelölt iskolába okvetlenül felküldjék.

Rimaszombat, 1914. október 30.

Törköly József,
áll. el. fiúisk. igazgató.

Értesítés!

A rimaszombati közs. iparos tanoncziskolában ideiglenesen beszüntetett rendes tanítást f. évi november hó 5-étől kezdődőleg a helybeli áll. el. leányiskola tantermeiben fogjuk eszközölni; és pedig:

- hétfőn és csütörtökön este 5 órától 7-ig: az előkészítő kezdő, az előkészítő haladó és a III-ik oszt. tanulói;

kedden és pénteken este 5 órától 7-ig: az I-ső és II-ik oszt. tanulói nyernektanítást;

vasárnap d. e. 8—11 ig pedig mind az öt rajzcsoporthoz részeseül majd rajzoktatásban.

Tisztelettel kérem a t. iparos mester urakat, hogy tanulóikat f. évi november hó 5-én este 5 órakor a fent jelzett helyre okvetlenül küldjék fel.

Rimaszombat, 1914. október 30.

Törköly József,
iparos tanonczisk. igazgató.

Kérelem.

A városban elhelyezett sebesült katonák élelmezésének megjavítására, a nélkülözött rendes élelmezési cikkek (dohány, szivar stb.) és egyéb szükségletekkel való ellátására a város lakosságából alakulóban levő „Koronás Segélyező-Társaság” szervező bizottsága azon kérelemmel fordul a város hazafias közönségéhez, hogy a névnap, egyéb ünnepélyes alkalmak és koszoruk megváltására szánt adományait e nemes célra, a társaság pénztárnoka: Szoyka Pál kezéhez juttatni sziveskedjenek, ki az adományokat hetenként nyugtázza.

A harcban a hazáért, mindnyájunkért véré,

életét áldozó vitéz sebestült katonáink helyzetének megkönnyítése hazafias kötelességünk, minden alkalmat meg kell hát ragadnunk, hogy e szent kötelességünket teljesítsük.

Adakozzunk!

Rimaszombat, 1914. október 28.

A szervező bizottság.

Meghívó.

Az itt lévő katonák istápolására alakulandó „Koronás Segélyző-társaság” alakuló gyűlését a városháza tanácstermében *f. évi november hó 3-án délután 6 órakor* tartja, melyre a hetenként 1—1 korona befizetési kötelezettség vállalásával s a gyűjtőívek aláírásával tagokul jelentkezők, *minden külön meghívás mellőzésével*, ez uton hivatnak meg.

Rimaszombat, 1914. október 28.

A szervező bizottság.

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük, akiknek van, küldjék e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. — A posta ingyen szállítja.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Gyász-istenítészelet a harcban elesett hősökért. November hó 3-án délelőtt 9 órakor a rimaszombati róm. kath. templomban ünnepélyes gyász istenítészelet lesz a harcban elesett hősökért.

Ünnepelt hős. Rozsnyón mult vasárnap adták át szép ünnepség keretében *Pösch* Rezső főhadnagynak az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért a hadi ékitményes vitézségi érmet. Az ünnepély diszközgyűlés keretében folyt le a városháza nagytermében, hol a nagyszámu és diszes közönség sorai között ott voltak az ünnepelt szülői és család tagjai, *Sipeki Balás* Lajos megyés püspök, *Kubinyi Géza* főispán, *Lukács Géza* alispán, az V-ik gyalogezred öt tagu küldöttsége Rimaszombatból *Strempl Vilmos* százados vezetése mellett, a különböző testületek, intézetek küldöttsége stb. A diszközgyűlést *Pösch* József dr. polgármester nyitotta meg s küldöttség hívta meg az ünnepelt főhadnagyot a diszközgyűlésre. Belépésekor hosszan tartó, lelkes éljenzéssel fogadták az ünnepeltet s *Pösch* József dr. polgármester hazafias lelkesedéstől áthatott hangon üdvözölte a kitüntetett főhadnagyot hősies, bátor magatartásáért, melyért a magas királyi kegy a kitüntetésben részesítette. Szavait a királyi éltetésével fejezte be s az ünnepelt mellére tüzte a hadi ékitményes érdemkeresztet. Majd *Sipeki Balás* Lajos megyés püspök emelkedett szólásra és magas szárnyalásu, hazafias érzéstől áthatott beszédet mondott. A hadsereg nevében *Strempl Vilmos* százados, a vármegye nevében *Kubinyi Géza* főispán üdvözölte szép szavakkal az ünnepeltet, ki meghatóan lelkes szavakban köszönte meg a kitüntetést. Végül társas ebéd fejezte be a szép ünnepélyt.

Hivatalvizsgálat. *Lánczy* Kálmán itteni kir. pénzügyigazgató mult héten a tornaljai kir. adóhivatal ügykezelése felett vizsgálatot tartott.

Főigazgatói látogatás. *Kirchner* Béla budapesti kir. főigazgató október 23-án meglátogatta a nagyőrcei állami felső kereskedelmi iskolát s a tapasztaltak fölött teljes megelégedését fejezte ki.

Esküvő. *Moys* Antal ker. munkásbiztosító pénztári tisztviselő okt. 31-én, szombaton tartotta esküvőjét a helybeli anyakönyvi hivatalban *Szalontay* Juliskával, id. *Szalontay* Sámuel kedves leányával.

Szerkesztő változás. Megírtuk lapunkban, hogy a „Dobsina és Vidéke” alapítója és öt éven át kitünő szerkesztője: *Sztankovits* Károly dobsinai polg. iskolai tanár — saját kérelmére — a zombolyai polgári fiúiskolához helyeztetett át s lapjában érzékeny búcsút vett a dobsinai közönségtől. A kitünő tollu, széles látókörű, rokonszenves modoru és nagy tudásu férfiú távozását őszintén sajnálja az egész vidék, mert a távozó férfiú becsülettel, mindnyájunk méltó elismerése mellett állotta meg minden téren helyét. Uj otthonába ezért legőszintébb jókívánásaink kísérik! A lap új felelős szerkesztője: *Szombathy* László régi jó ismerősünk, ki beköszöntőjében nyomatékosan kijelenti, hogy a lap eddigi irányát és szellemét fentartja s komolyan tenni, dolgozni akar. Üdvözöljük és sok sikert kívánunk működéséhez!

Előléptetett orvos. A harcztéren nagy sikerekkel működő s a vezérkarhoz segédorvosként beosztott dr. *Kardos* Géza — szegedi gyermekmenhelyi orvos — *Kohn* Adolf helybeli fűszerkereskedő derék fia, mint értesülünk, soronkívül főorvossá lett előléptetve.

Iskoláink új elhelyezése. A helybeli egy. prot. főgimnázium épületét még mindig kórháznak használják sebestültk ápolására; az elemi fiúiskola helyiségeibe pedig ujoncz katonákat szállásoltak. Az iskolák részére azonban felsőbb hatóságaink a *leányiskola helyiségeit* tartották fenn. Ezeket a helyiségeket kellően fertőtleníttve és kitakarítva a jövő héten átveszik az iskolák s azokban fog tanítani a főgimnázium és az elemi iskolák is felváltva: délelőtt délután. *A főgimnáziumban a tanítás nov. 9-én héttől, az elemi iskolákban pedig november 5-én, csütörtökön kezdődik.*

Elhunyt hősök. Gyászkeretes, szomorú levelet hozott a posta özv. *Bodon* Józsefnéhez Neusandeczából (Novi Sac) Galicziából. A levélben dr. *Forgon* István közli, hogy testvéröccse dr. *Forgon* Mihály ügyvéd — kinek ügyes tollából lapunk tárczarovatában több érdekes közlemény látott napvilágot — a miskolczi 10. honvédgyalogezred 10-ik századának hadnagya október 9-én Tarnowban meghalt. Királyhelmezcéről — hol ügyvédi irodája volt — Sátoraljaujhelyre vonult be s aug. 18-án Przemysl mellé a harcztérre ment. Aug. 26-án a tiszték sebesülése és eleste következtében századparancsnok lett s százada a nagy ütközetekben mindig kitett magáért. Szept. 12—28-ig folytonos eső és havazás között meneteltek s 28-tól okt. 4-ig Galiczia Brzowowa községében bár beteg, de rendületlenül végezte kötelességét. Azonban már ekkor olyan rosszul lett, hogy Tarnowba kellett szállítani, hol 3 napig önkívületi állapotban feküdt s itt meg is halt. Halála méltán kelt őszinte részvétet, mert igen értékes, nagy tudásu és jeles tollu fiatal ember volt, ki „Gömör-Kishontvárm. nemes családai”-ról kútforrásul is használható könyvet írt hosszúságos és alapos tanulmányozás és kutatás után. Emlékét őszinte, igaz kegyelettel fogjuk megőrizni!

Likér Kohótelepről is kaptunk gyászjelentést, mely tudatja, hogy *Steller* Kálmán százados, a trencsényi m. kir. 15-ik népfelkelő gyalogezred II-ik tábori zászlóaljának parancsnoka, id. *Steller* Jenő likéri művezető testvére, szeptember 6-ikán 46 éves korában — az északi harcztéren — a királyért és hazáért vívott vitéz küzdelemben hősi halált halt.

Halálozások. A vármegyei orvosi kar egyik tisztos és nagy tudásu, ideális gondolkodásu tagja hunyt el október hó 29-én. A Garamvölgy ismert alakja dr. *Horváth* B. Ákos, Koburg hercegi uradalmi orvos, veres-kői kör- és járásorvos, rövid betegeskedés után 55 éves korában elhunyt. — Magas műveltségű, széles látókörű s amellet szerény, rokonszenves modoru férfiú volt, ki az orvosi tudományok szorgalmas és sok humanus érzéssel való művelése mellett különös előszeretettel és kiváló szakértelemmel foglalkozott a régészettel és koponyaismerettel (craniologia). E té-

ren külföldön is tekintélyt és hírnevet szerzett magának. A régiségek gyűjtésében méltó partnere volt néhai *Terray* Istvánnak s szakismeretei e téren is kiválóak voltak. Több éve már, hogy felesége elhunyt s azóta teljes visszavonultságban élt; orvosi gyakorlatát is fátadtan, kedvetlenül folytatta s inkább a természet-tudományok és antikvitások tanulmányozásába mélyedt. Halála széles körökben keltett őszinte részvétet. Beszentelése m. hó 30-án Vereskőn nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt *Löcsén* 1859 febr. 28-án született, 1889 szept. 21-ikén okleveleztetett Budapesten. 1892 október óta működött Vereskőn mint uradalmi és körorvos. A kerületi munkásbiztosító pénztárnak is orvosa volt. A bolgár királytól kitüntetésképen a polgári érdemkeresztet kapta. Hült tetemeit 31-én helyezték *Löcsén* örök nyugalomra. Anyja: *Hanzély* Ottóné szül. *Késmárszky* Regina és kiterjedt rokonság gyászolja.

Fülep Benjámín rimaszombati állami elemi iskolai nyugalmazott igazgató-tanító október hó 29-én életének 74-ik évében meghalt. E szomorú hírtünk városunk és környékének megszámlálhatatlan asszony, hajadon és még leánygyermekkorban lévő lakóján kívül az egész nagy társadalom fogja mély megilletődéssel olvasni; mert a megboldogultnak majdnem 50 évre terjedt tanítómunkásságából *Jánosi* községben 3 éven felül Rimaszombatban az 1868-tól 1909-ig terjedő esztendőknél át töltött időt mind a leánynevelés és tanítás szolgálatában töltötte el. E hosszú idő alatt nagy szorgalmát csak az a nagy szeretet multa felül, melyet növendékei iránt állandóan érzett s melyet azokkal éreztetett. Egyszerű, majdnem igénytelen magatartásával szinte megtévesztette azokat, kik őt felületesen ismerték; pedig mély tudása, éles ítéléte és helyes élet- és szakismerete mindig elismérést érdemelt a kiváló tulajdonokkal birtó öreg tanítónál. Szerény munkálkodásában nem kereste a feltűnést; nem követelt külső dicsőségeket; de az elért szép eredményekkel jól gazdálkodott. 40 éves tanítósága idején tartott jubileuma, igazgatói előléptetése, gyermekeinek példás eredményű felnevelése, sőt tegyük hozzá: anyagi gyarapodása mind egy egy bizonyítványa volt annak, a mit előbb megemlítettünk, hogy az életet jól ismerte, azt okosan használta fel s a mit ezek mellett még meggazdálkodott: lelkének, szellemének üdössége és trissessége, melyet mindvégig megőrzött. Emlékét gyászbaborult családján kívül bizonyára kegyelettel fogja megőrizni számtalan tanítványa és itt maradt kartársai, kik ravatalára fájó érzések között küldték el az ősz bánatos virágait. — Még néhány hét előtt mint egészséges, erőteljes embert láttuk a pénzüintézetekben napibiztosítási teendőit végezni s hallgattuk a régi emlékek felelevenítését, melyek az egykor koszorus rimaszombati dalárda szép sikereiről szóltak. Erőteljes, csengő tenorhangjával mint a dalárda egyik oszlopos tagja jelentékenyen hozzájárult a babérok szerzéséhez. — Az erős szervezetet is megtörte a betegség, melynek következtében csütörtökön este csendesen elhunyt. — A család a következő jelentést adta ki: „Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb apa és após *Fülep* Benjámín nyug. állami elemi iskolai igazgató tanító, a helybeli ref. egyház presbitere áldásdus és munkás életének 74-ik évében, hosszas betegség után, folyó hó 29-én este 7 órakor csendesen elhunyt. A megboldogultnak drága hamvai folyó évi október hó 31-én délután 3 órakor fognak a református egyház szertartása szerint a helybeli sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke lengjen porai felett! — Rimaszombat, 1914. október 29. *Fülep* Kálmán, *Fülep* Margit férj. *Csapó* Józsefné gyermekei. *Csapó* József veje.

Záhony János okt. hó 29-én hosszas betegség után 74 éves korában s boldog házassága 44-ik évében Osgyánban elhunyt. Özvegye és kiterjedt család — köztük menyé: *Záhonyi* Károlyné szül. *Kemény* Margit — gyászolja az elhunytat, kinek temetése október 31-én ment végbe.

Czelláth Bálintné sz. *Stein* Amália gyászlapon közli, hogy férje: *Czelláth* Bálint miskolczi ügyvéd okt. 25-ikén 70 éves korában elhunyt. *Kajaba* Árpád koháryházi községi jegyző apósát gyászolja az elhunytban, kit 27-ikén temettek el nagy részvét mellett Miskolcson.

Helyes mozgalom. Lapunk mult számában felhívtuk a figyelmet arra, hogy társadalmi uton mozgalmat kellene indítani a sebesült katonák élmezőjének megjavítása érdekében. Felhívásunk — örömmel és jóleső érzéssel állapítjuk meg — eredménnyel járt, amennyiben az Otthon társaskör megindította a mozgalmat és a Vármegyei kaszinó, Polgári olvasókör és Kath. olvasókör kiküldötteinek tanácskozása és közös megállapodása értelmében városszerte folyamatban van a gyűjtés e nemes célra.

Adomány a Fehérkeresztnek. Özv. báró Hámos Lászlóné 20 koronát küldött a Fehérkereszt-egyesületnek. Az áldott jó lelkű báróné ezen összeget boldogult férje emlékére, halottak estéjére szánta a nyomorékoknak, hogy mintegy figyelmeztesse őket arra a jötevére és pártfogóra, ki életében oly sokat áldozott a társadalom szerencsétlen gyermekeiért.

Vörös-kereszt egyleti gyűlés. A vörös-kereszt egylet rimaszombati választmánya október 23-án Kubinyi Géza főispán és Samarjay Jánosné elnöklése mellett ülést tartott, melyen a főispán bejelentette, hogy Budapesten az intézőségnek jelentést tett az egylet működéséről s előterjesztéseit helyesléssel és teljes megelégedéssel vették tudomásul. Valóban őszinte elismerésre méltó az a páratlan agilitás, az a lelkes buzgólkodás, mellyel főispánunk a vörös-kereszt egylet nemes célját felkarolta és fáradságot nem ismerő munkásságával a jótékony és segélyezés akcióját támogatja. Az ő hatalmas és nagyszerű intervenciójának eredménye az, hogy ebben a mi kis vármegyénkben ma 1200 felszerelt ágy áll a sebesültek elhelyezése céljából rendelkezésre. Most vannak folyamatban a tárgyalások a városunkban felszerelendő újabb nagy kishont kórház ügyében. Az elnöklő főispán meleg hangon emlékezett meg arról a csapásról, mely Farkas Zoltánt és nejét s Máriássy Lászlóné alelnököt érte a Farkas Balázs hősi halállal történt elhunytáig. A választmány egyhangulag elhatározta, hogy őszinte részvétét jegyzőkönyvi kivonaton tolmácsolja. Ezután Samarjay Jánosné elnöknő referált a választmánynak az egyesület életében — szeptember hó óta — előfordult eseményekről. Bejelentette, hogy ifj. Kubinyi Géza orsz. gyűl. képviselő a vörös-kereszt egylet megbízottává neveztetett ki s indítványára elhatározta a választmány, hogy az új megbízottat üdvözlő s működéséhez teljes sikert kíván. Dr. Löcherer Tamás megyei központi ig. főorvos, kinek szervező és kiváló oktató képessége köztudomású, a vörös-kereszt egylet ápolónői tantolyamát nagy buzgósággal és szaktudással vezette; a vizsgán megjelent az egylet vezetősége és meggyőződött a tanításban elért szép eredményről, melyért a választmány köszönetet szavaz a tanfolyam vezető főorvosának, ki 24 hivatalos ápolónőt képezett ki. Szept. 11-ikén 73 sebesült érkezett s már az első szállítmánynál a választmány és az egyesület tagjai vállalva buzgólkodtak a sebesültek fogadásánál és megvendégelésénél. Dr. Meskó Miklós főorvos alelnök betegsége óta dr. Zehery István tb. megyei főorvos, a vörös-kereszt egylet orvosa vezet a kishont kórházat teljes odaadással, pontosan és elismeréseméltóan. Mellette a sebesültek orvosi ellátását délelőtt és délután dr. Lusztig Sándor, dr. Bleier Lóránd, dr. Kármán Aladár és dr. Lichtschein Adolf kir. tan. végzi s az ápolónők élén legnagyobb elismerés illeti Máriássy Lászlóné alelnököt, ki a magára vállalt feladatot a nemes ügyhöz méltó ambícióval végzi. Az elnöknő bejelentette, hogy Geduly Géza gyógyszerész a gyógyszereket, kötszereket díjtalanul szállította, ami igazán tetemes áldozat mellett, hogy az irodai munkáknál és az orvosok munkájánál is igen sokat segédkezett s a választmány neki is s a fentieknek is hálás köszönetét fejezi ki. Az irodai munkáknál Seder Ida tanítónő nagy pontossággal és gondtalansággal segít a gazdasági és élelmi rész Szűcs Gizella teljes jártassággal és dicséretesen végzi. Eddig 220 volt összesen az ápoltak száma, jelenleg 71 sebesült van gondozás alatt. Október hó 5-én 1200 ideérkezett sebesültet vendégelt meg a vörös-kereszt egylet a vasuti állomáson s az 5-ik cs. és kir. gyalogezred sebesültjei részére 600 drb. fehérmű lett a raktárból kiszolgáltatva; ezeket a sebesültek el is vitték

magukkal. A kishont kórház éttermét még 50 ágyra be lehet rendezni úgy, hogy akkor az egyik kórház 130 ágyra lesz felszerelve. Az elnöklő Kubinyi Géza — miután a választmány általános helyesléssel vette tudomásul a bejelentéseket — lelkes és meleg szavakkal emlékezett meg arról a nagyszabású munkásságról és páratlan buzgalomról, melyet Samarjay Jánosné az egyesület érdekében kifejt s bár az elnöknő szerényen tiltakozott a hála kifejezése ellen és magáról az érdemet elhárítani igyekezett, a választmány egyhangulag kifejezte hálás köszönetét és legteljesebb elismerését, amire az érdemes elnöknő igazán rászolgált. ezzel a gyűlés véget ért. — Október 28-án a választmány Kubinyi Géza elnök újra összehívta és jelentést tett arról, hogy a honvédelmi miniszterrel megállapodásra jutott arra nézve, miszerint az 500 sebesült részére állítandó tartalék kórházat a vörös-kereszt egylet vezetése alá bocsátja a minisztérium és a hadtestparancsnokság. Az erre vonatkozó rendeletet a honvédelmi minisztérium írásban fogja közölni a főispánnal és akkor a kishont tartalékkórház polgári vezetés alá kerül s a főgimnáziumban lesz központosítva a vörös-kereszt itteni kishont kórháza.

Vasutasok kinevezése. A magyar kir. államvasutak tisztviselői karában előléptek: verebélyi Marsó Károly kir. tan., üzletvezető a III. fizetési osztály második fokozatából az első fokozatba. Kókai Kun Bertalan felügyelő az V. fizetési osztály első fokozatából a IV-ik osztály harmadik fokozatába főfelügyelővé, Rösner Tivadar felügyelő az 5-ik fizetési osztály 3-ik fokozatából a másodikba. Fehér Sámuel felelős, Schulhof Pál rimaszombati és Merkovics Ferenc volt dobsinai, most losonci állomásfőnök főellenőr a 6-ik fizetési osztály második fokozatából az elsőbe. Plank Kálmán tiszlelő, Schmeisz János nyustyai, Lendáczy Mihály volt rimabányai állomásfőnök főellenőrök a VI-ik fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatából a másodikba; továbbá Müller Lajos ellenőr főellenőrré a 7-ik fizetési osztály első fokozatából a VI. harmadikába, dr. Forgón István segédtitkár a VII. fizetési osztály második fokozatából az elsőbe, Lintner Géza ellenőr a 7-ik fizetési osztály 3-ik fokozatából a másodikba, dr. Dráskóczy Viktor fogalmazó a VIII. fizetési osztály első fokozatából a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtitkárrá.

Legtöbb adófizető és választott megyebiz. tagok. A megyei igazoló és állandó bíráló választmány okt. 29-én tartott ülésén megállapította az 1915. évre a legtöbb adófizető megyebizottsági tagok névjegyzékét s ebbe első helyen gróf Serényi Béla 18950 kor. 60 fillér adóval vétetett fel; a névjegyzékben utolsó dr. Zehery István 457 korona 98 fillér adóval. A koháryházi kerületben Hering Samu, a rimaszombati kerületben Gyürky Pál helyét 1916. évi terjedő megbizatással, a kövői kerületben Bender Ernő, a felelős kerületben P. Bód János, a putnoki kerületben Fekete Nándor helyét 1919. évi terjedő megbizatással kell betölteni választásutján. — A választás határideje nov. 17-ikére tüzetett ki s elnökökként kiküldettek: Luc János, Medveczky Sándor, Hönisch Emil, Czirur Pál és Hönisch Ede.

Ujczok bevonulása. A szatmári 5-ik gyalogezredhez tartozó ujczok első csapata 28-án éjjel érkezett meg külön vonaton. Ekkor mintegy 1500 rekruta jött s másnap ismét 800 érkezett ide. 31-én újabb szállítmány jött s az összlétszám meghaladja a háromezretet.

Sebesültek elszállítása. A helybeli tartalékkórházból — mely most már a főgimn. épületében van elhelyezve, — esütörtökön 200 sebesültet szállítottak el Rozsnyóra és Jolsvára a vörös-kereszt egylet kishont kórházaiba.

Felakasztotta magát. Tornalján az ottani vörös-kereszt kishont kórházában ápolt Schirling Antal, torontálalmási származású népfelkölő, 23-án hajnalban az udvaron levő eperfára felakasztotta magát s meghalt.

Legújabb táviratok. KONSTANTINÁPOLY, október 31. Fekete-tengeren tegnap lefolyt harcban „Kubancz” nevű orosz ágyúnaszád is elsüllyedt.

BERLIN, október 31. „Rotterdam Nachrichten” szerint egész Oranje-gyarmat nyílt felkelésben van Anglia ellen.

Katonák hadba vonulása. Az itt állomásozó zászlóalj kiképzett ujonczai mult hó 26-án vonultak innen a harcztérre. Az elvonulás úgy történt, hogy a parancsnokló őrnagy már délután 3 órakor a békében szokásos mód szerint teljes felszereléssel felállította a körülbelül 800 fős csapatot s majd az egyik, majd a másik utcába masírozott, míg végül a Koháry-utcába szorította össze este 5 órakor, ahol indokolatlanul ácsorogtatta. Strempl Vilmos százados eddigi parancsnoktól, ki össze van forrva testben és lélekben a tisztjeivel, a legényességgel és a polgársággal, mi azt láttuk és örömmel szoktuk meg, hogy a legényességet ilyen ünnepélyes alkalomra, csakis a szükséges és kellő időben vonultatta fel az Erzsébet-térre, ott oszlopba állította, hozzájuk lelkesítő beszédet intézett s ünnepélyes imát és diszelvezlést vezényelt, a mely szép, hazafias és lelkesítő aktusban volt módja és alkalmá a katonaságot úgy szerető polgárságnak is részt venni. Nem értjük tehát az őrnagy ur rideg és minden ünnepséget mellőző parancsát és rendelkezését, a melyhez hasonló példa a mozgósítás és háboru alatt azt hisszük alig van. Nagyon zokon vette ezt lakosságunk s azt is, hogy a katonaság részére készített s már felszentelt és megáldott zászlót csupán egy szakaszvezető által vitette el a megyeházáról, a hol — más alkalmas hely hiányában — az elvonulásig őriztetett. A katonai reglame szerint ezen zászlóhoz diszkisérteül már egy tiszt dukált volna. Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy az őrnagy ur azután a közönség és lakosság által neheztelt mulasztását óhajtotta reperálni, midőn este 7 óra után a vasúthoz kivezényelt katonaság nevében Kubinyi Géza főispánunk előtt, a szíves látásért köszönetét nyilvánította és a korom sötétségben összegabalyított menet zászlóalját imához vezényelte. Ezen való tényállás után, méltó közönségünk neheztelése, mert a legényességet gazdag utraival óhajtotta el látni, a mi világosan az Erzsébet-téren szép rendben megtörténhetett volna, a vasuti állomáson pedig a teljes sötétségben csak nagy rendtelenséggel történhetett. — Az őrnagy urnak — bár tiszteljük magas katonai személyét és a katonai intézkedésekbe nem áll jogunkba avatkozni — azt vessük emlékébe, hogy a magyar katonát nem így szokás hazájától, a hatóságoktól és attól a közönségtől búcsúztatni, a mely mindenét áldozza a katonaságért. Isten ővja és Isten vezérelje a harcztéren azt a sok jó magyar fiut, akiktől nem állott módunkban méltóképen búcsút venni. Szerk.

A jolsvai honvédkórházra a kishonti ev. egyházmegye gyülekezeteiben tartott templomi gyűjtés 450 koronát eredményezett. Ebből a rimaszombati ev. templomi offertórium 203 K 10 f. volt, melynek gyűjtésénél Kubinyi Gézáné főispánné oldalán Bernáth Gyuláné, Boczkó Dánielné, id. Gyürky Pálné, Medveczky Sándorné és dr. Meskó Miklósné urasszonyok közreműködtek.

A Rimaszombati Takarékpénztár betéteket most is elfogad méltányos kamattal való gyümölcsösztetés végett és a jelenleg elhelyezett tőkéből minden felmoudás nélkül azonnal teljes visszafizetéseket.

A harcztérről. A mi kedves irótársunkat: Komoróczy Miklós rozsnói főgimnáziumi tanárt hazafias felbuzdulása szintén a harcztérre vitte. Október 20-iki kelettel Stryjből az északi harcztér egyik exponált helyéről — a féktelen és kanyargó Stryj partjáról küldi nekünk szeretetteljes üdvözlét s írja, hogy fiaink hősiiesen, keményen viselik magukat a muszkákkal szemben és nemes diadalukat kivívják!

A közönség köréből. Ismét panaszos levelet kaptunk Feledről az óráról-órára emelkedő drágaság miatt és a mint a levélirő megjegyzi: jó volna, ha még óriás árért valódi, jó árukat adnának, de a drága 0 liszt csak közönséges kenyérliszt, „egy kgr. kenyérszinbe öltözött krumpli kovász 52 fillér.” Drága a marha és sertés és nagyon drága a fuvar s azt is inkább csak „szívességből” végzik. Bizony jó volna, ha hatóságaink a sok-sok indokolt panaszra hallgatva: néha-néha a körmükre kopintának azoknak, a kik a háborus szenvedések között embertársaik rovására gyorsan akarnak meggazdagodni.

Sebesültek vendéglése. Városunk hölgyei a kórházakban elhelyezett sebesülteket szorgalmasan látogatják, meghallgatják kívánságaikat, enni valókat, cigarettát, szivart visznek nekik, sőt újabb és újabb társaságok állanak össze s finom süteményekkel stb. stb. el látják a szegény sebesülteket, kik hálátelt szívvel köszönik meg a hölgyek jóságát, kik között természetesen akárhán van, a ki tiltakozik nevének nyilvánosságra hozatala ellen s elhárít minden hálálkodást, mert nem hiuságból teszi azt, amit tesz; hanem nemes szíve sugallatát követve gondoskodik a harcban sebesültekről. De nemcsak a város hölgyei versenyeznek a gondosságban, hanem a vidékről is akadnak áldásos, nemes munkát végző hölgyek, kik közül ki kell emelnünk a ritka nemesszívű *Almás Balog* Samuné serkei urasszonyt, ki nagy csendben — minden feltűnést és dicséretet ugyancsak kerülve — több ízben jó szívvel és bőségesen vendéglelte meg a sebesülteket a kórházakban.

Főpásztori körlevél. Megjelent *Balás* Lajos rosznyói püspök XXI. sz. körlevele, a melyben közli, hogy XV. Benedek pápa az üdvözlést megköszönve, a papságnak és a híveknek is apostoli áldását küldi. Szentírási kérdéseket is tárgyal, valamint Aquinói sz. Tamás tanításának némely tételeiről ír, továbbá szer-tartási dolgokban intézkedik. Ismerteti az orsz. hadsegélyző bizottság népjóléti albizottságát. Intézkedik a katonai sebesültek lelki gondozásáról az egyházmegye területén a vasúti utazás alatt. Közli, hogy a Galicziából menekült tanító személyzet adatait a tanfelügyelőknél kell bejelenteni, hogy a galicziai iskolai tanács segíthesse őket. Az elemi isk. végbizonyítványok törzskönyvi úrlapjainak szétküldését jelzi. A fizetési kiegészítő államsegélyt élvező tanítók előléptetéséről tájékoztat. A féláru jegy váltására jogosító igazolványok megújítását sürgeti. Végül jelenti, hogy *Bencsik* Sándor és *Varga* István plebánosi vizsgát tettek.

Megjelent *Balás* Lajos rosznyói püspök XXII. sz. körlevele, a melyben nov. 3. árá gyászmisét rendel a harctéren elesett katonáért. Utasítást ad a lelkészeknek kolerajárvány idejére. Az iskolai épületeket csak végső szükség esetén kell átadni katonai tartalékkórháznak. Elrendeli a madarak és fák napjának kötelező megtartását. Kimutatást közöl az orsz. kath. tanítói segélyalap mult évi vagyoni állásáról. A folyó II. félévi kongruakiegészítés kiutalványozásáról értesít. A papi zsolozsma kiegészítését jelzi s a hitvallásos iskolák községi segélyezéséről miniszteri átiratot közöl. Vallásos könyveket ajánl. Közli *Rüdilla* János sőregi plebános halálát és nov. 28-iki határidővel pályázatot hirdet. Személyi híreket is közöl: *Varga* István Sőregen ideiglenes helyettes lelkész lett. *Laurincz* József, *Turek* Emil, *Kojnok* Pál és *Steffkó* Ernő káplánok táborigazgatóra vonultak be.

Megégett gyermek. Vereskő mellett *Zavorina* erdőben *Vojtkó* József erdei favágó munkás folyó évi augusztus hó 1-én a kunyhóból elment s 6 éves *Krisztina* és 3 éves *József* nevű gyermekeket felügyelet nélkül hagyta s a kunyhó előtt lévő tüzet sem oltotta el. A hat éves kis leány ruhája meggyulladt s a kis leány megégett. A helybeli kir. törvényszék október hó 28-án 14 napi fogházra ítélte a gondatlan apát, de a büntetés végrehajtásának felfüggesztését kimondotta.

Bűnös asszony. Még folyó évi szeptember havában megbetegedett *Szakall* Lajosné *Berzékörösön* s meghalt gyanus körülmények között, úgy, hogy a bíróság elrendelte a hulla felboncolását, melyet dr. *Mészáros* István kir. ügyész jelenlétében dr. *Zehery* István királyi törvényszéki orvos és dr. *Gescheit* József pel-sőczi kórorvos Sziliczen végeztek szeptember 27-én.

Vigyázatlanság a fegyverrel. Serkén a község határában levő szőlőben folyó év szeptember 3-ikán a szőlő őrzetével megbízott *Varga* Gyula kezében a töltött fegyver véletlenül elsült és a mellette levő *Husztai* István szőlőmunkás mellkasába furdódott a golyó s a szerencsétlen nyomban meghalt. A helybeli kir. törvényszék *Kolbay* Sándor elnöklésével október 30-án ítélkezett *Varga* Gyula felett s öt jogerősen egy hónapi fogházra ítélte emberölés vétsége miatt.

Megfulladt gyermek. *Lichanecz* Mártonné klenóczi lakos f. évi augusztus 4-én munkába ment és mástól éves *Mihály* és négy éves *János* nevű gyermekeit felügyelet nélkül hagyta. A kis *Mihály* az udvaron levő egy méter mély vízzel telt gödörbe esett és megfulladt. Október 30-án volt ez ügyben a főtárgyalás a helybeli kir. törvényszéknél s a bíróság *Lichanecz* Mártonnét 8 napi fogházra ítélte, de a büntetés végrehajtását 3 évre felfüggesztette.

Kolera. A belügyminisztérium az október 27-én beküldött vizsgálati anyagból megállapította, hogy Pelsőczen két koleraeset fordult elő. Rimaszécsen pedig október hó 27-én egy katoná betegedett meg kolerában. A vett értesítés után dr. *Zehery* István tb. megyei főorvos a helyszínére kiszállott.

Az üzletvezető ur figyelmébe. Arról értesülünk, hogy a rimaszombati vasúti állomáson a raktárnok ur nem megbízható mérleggel mér. Ugyanis több oldalról panaszkodnak, hogy a vasuton érkezett különösen szén szállítmányok súlymennyisége, a melyekről a raktárnok hivatalos bizonylatokat állít ki, az átvételnél eszközölt utánmérés alkalmával nem is kilogramokkal, de mázsákkal kevesebb. Nem első esetről van itt szó, de évek óta igen barátságosan történnek hasonló kedvezmények a fogyasztó közönség rovására. A raktárnok ur mérőkosarát kérjük azonnal megsemmisíteni.

Sulyos vasvillá ütés. Harkácson folyó évi augusztus hó 27-én *Dorka* Márton a cséplésnél dolgozó *Zimány* Mária bántalmazta, mire *Fazekas* Andor közbelépett s a leányt védeni akarta. Erre *Dorka* a kezében lévő vasvillával egy fölön csapta *Fazekast*, hogy ez sulyos beteg lett. Október hó 30-án a helybeli kir. törvényszék *Dorka* Márton sulyos testi sértés büntetése czimén jogerősen két havi fogházra ítélte.

Gondatlanság. Guszóna mellett *Csente* pusztán *Kismáté* Miklósné f. évi június 22-én a kenyérsütő kemenczében tüzet hagyott s 6 éves *Gizella* nevű leányát felügyelet nélkül hagyta. A kis leány ruhája a kemence tüzetől lángra lobbant s olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy szeptember 5-én meghalt. Az október 30-án megtartott főtárgyaláson a kir. törvényszék a gondatlan anyát 8 napi fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évre felfüggesztette.

Tűz. Kedden, mult hó 27-én délelőtt a harangok vészjelzése nagy ijedelmet okozott. Az Erzsébet-téren a *Braun* *Zsigmond*-féle vaske-reskedés fölött a háztető égni kezdett, azonban a katonaság gyors közbelépésével sikerült a tüzet — melynek keletkezése ismeretlen okból történt — eloltani.

A konzulátushoz küldött táviratok czimzése. A miskolci kereskedelmi és iparkamara felhívja a figyelmet arra, hogy a cs. és kir. külképviseleti hatóságokhoz intézendő sürgönyöknél az eddig használt sürgönyczimek alkalmazása további intézkedésig nem ajánlatos és ezentúl ezen hatóságokhoz intézendő sürgönyök a következő czimzéssel: *Osztrák-Magyar nagykövetség, illetve követség, konzulátus* stb. látandók el.

Pezsgőtolvaj bűnhődése. *Csepely* (Urbács) *János* f. évi július hóban szolgálatadója *Gede* *István* pinczétjét feltörve, onnan két üveg pecsételt bort és egy üveg pezsgőt lopott. A helybeli kir. törvényszék okt. hó 23-án a tolvajt egy havi fogházra ítélte.

Szeszes italok eltiltása. A belügyminiszter erélyes rendeletet adott ki, melyben szigoruan megtiltja, hogy a hadbavonuló katonáknak a vasúti állomásokon vagy bárhol is bárki is szeszes italokat ajándékozzon, mert ez a katonák egészségére és harcképességére nézve határozottan káros és ártalmas.

Szomorú végű czivódás. Sajórédén folyó évi július hó 26-án *Tátrai* *Jánosné* és *Schwarz* *András* összeveszttek és *Tátrai* *Jánosné* lakásába menekült, *Schwarz* azonban az ajtót megtámasztva, a nyíláson át *Tátrai* *Jánosné* lábát úgy megszurta, hogy az sulyos sérülést szenvedett. A helybeli kir. törvényszék *Kolbay* *Sándor* elnöklésével okt. hó 21-én ítélkezett ez ügyben és dr. *Mészáros* *István* kir. ügyész vádbeszéde után *Schwarz* *Andrást* jogerősen két havi fogházra ítélte.

Sulyos testi sértés. Rimabrézón folyó év aug. 11-én *Luszpa* *Pál* anyjával *Tokár* *János* háza előtt haladt el s a ház előtt ülők a *Luszpa* anyjának ittasságán mulattak. Erre *Luszpa* *Pál* odament a nevetőkhöz s fejszéjével *Tokár* kezét végigvágta. A sulyos testi sértés miatt mult hó 23-án vonta kérdőre az itteni kir. törvényszék *Luszpa* *Pál* s *Lehoczky* *Márton* kir. ügyész vádbeszéde után jogerősen 3 havi fogházra ítélte.

CSARNOK.

A lant.

Itt, a falon függ... por tele lepte,
Rajta a dal még mintha rezegne,
Mely a szivemből tört a magasba, —
Most ajakamra lett odafagyva.

Fényes egére drága hazánknak,
Bösz zivatarnak rémei szállnak;
Elleneinknek nagy sokasága,
Nemzeti létünk sírjait ássa!

Lant! Ne is adjon hangot a húrod!
Úgy se' találánk — csak csupa bűt ott...
Hol szíve vértik a dalolónak,
Ott foganatja nincsen a szóznak.

Légy ezután már néma örökre!
Úgy se' vidíthat húrod öröme.
Száz ezer ajk nyíll' halk zokogásra...
Jaj, be' sok is lett hontalan, árva!

És a reménység vak bizodalma,
Rég' elenyészve, rég' letiporva!
Préda ma minden... préda az élet...
Oh, uram Isten, véd meg a néped!

Ah; a fejem zúg... Hallgatom újra,
Mintha zenegné lantnak a húrja:
„Véd meg a néped”, oh, uram Isten!
Vedd kegyeidbe, tartsd meg a hitben!”

Paal Gyula.

Mienk leszél...

Mienk leszél szent végső diadal,
Bármilyen áron a mienk leszél.
Habár a pokol minden ördöge
Fegyvert ragad is, hogy összetörje
Vitéz hőseink', küzdő nemzetem'.

Mienk leszél, mert annak kell lenned
Annyi küzdés és annyi vér után,
Amit, miként a szomjas párduczok
Vitt a hős csapat és még vivni fog
Élet-halálra a végső tusán...

Vagy érdemli-e más a diadalt,
A nagy győzelmet érdemli-e más!
Kinek a vérét itta annyi föld
És poharadba újra vajj' ki tölt
Szomjas szabadság, szörnyű áldomást...

Mert érted vivünk szabadság ma is.
Véráldozatot néked áldozunk...
S ha az áldozat nem kedves neked
S talán mi lennénk Kain gyermekek,
Jaj nekünk s neked, mert megátkozunk.

De nem, nem lehet, a honnak ajkán
Hozzad csak ima, háladal fakad:
Te nem hagyod el ezt a nemzetet
S oly sóvárogva téged nem szeret
Senki az Isten szép ege alatt.

Velünk üld a győzedelmi tort,
Dicső szabadság! s a mienk leszél,
Habár a poklok minden ördöge
Fegyvert ragad is, hogy összetörje
Érted vérező, küzdő nemzetem.

Telek A. Sándor.

Egy a sok millió közül.

Utunk a temetőre vezet. Az első hőst hantoljuk el a gigászi harcából: az első, mely itt hunyt el közöttünk. Másutt már mennyit temetünk! Mégis a fájdalom, a részvét könnye eddig mélyen aludt a szivünk mélyében s csak most tört fel mindnyájunk ajkára a sóhaj, mikor előttünk áll a sír, azon sír, melyet a vérvő szörny, a világháború ásott meg... Egy csepp abból a zúgó vérfolyamból, mely átkanyarog a világon, hogy sokakat magával sodorjon, hogy azután a televényben csak annál bujább életet

fakasszon az elkövetkező derű. Oh de mily kétségesen messze áll még az az idő, mikor minden kard a hüvelyébe tér; mikor bezáródnak az arzenálok kapui s elnémul az utolsó fegyver és helyébe megszólal a fakadó mezők millió énekese, az új tavaszt hirdető.

A mezők, a hegyek összetiporva; az ugaron mint egy mély seb ásit a lövészárok. Sápadt, szürke az ég; az avaron az ég könnyűje csillog; kopott, elnyűtt az erdő ruhája. Minden olyan jól illik a borongó kedélyhez, a sirásra görbült arcához, a megtépett kedélyhez, a megalázott kevélységhez! Hajh csak hatalmas és messzeérő az Isten keze! Most leroskadnak a dolyfősek is. S a bátrak, a jók állanak ma is, mint egy ciklopy-fal; s alázatukban erős várak az Isten. S az avaron járók nem irigylik azokat, akik ma is virágok között járnak. Az ut vége egy. S egy közös eszme, a nemzeti létöszton egy sorba tereli mindnyáját s együtt örül a jón s sir a vesztésen, kit bársonyban nevelt anyja s kit az utczára lökött a végzet. Oh te szent, te hatalmas ösztön, ki meg teremtetted a jövőt, ha örök időre ily közel tartanád egymáshoz az emberi szíveket és oly távol tartanád, csak oly távol, mint ma is van az emberi lélek megrontóját: a kevélységet. Milyen jóleső, milyen fel-emelő érzés látni a nagyokat együtt könnyezni a kicsinyekkel a közös vesztés felett s együtt örvendezni a közös nyereség, a közös jó felett. Milyen nagyszerűen emberi dolog a máskor büszkéket ott látni az egyszerű ravatalnál, az idegen proletár sirjánál, aki csak egy homokszeme volt azon sziklának, melyen a határainkat csapkodó vizek habjai megtörték, melyet tajtékzó torokkal fenyeget ma is az örvény... S elkísérik utolsó útjára a rögéhez nőtt egyszerű parasztot, kit a nyugalmas évek önző tülekedésében talán mikroszkoppal se fedeztek volna fel a hivalkodás álprófétái, hamis bölcsői. De kicsi volt-e ő? Nem volt-e százszorta nagyobb mint ezer és ezer más, ki néhány tünnetőleg odavetett koronával váltja meg nyugalmát, életét, boldogságát; míg ő hon hagyva nevetlen apróságait, szerető hitvesét, a haza szolgálatába szegődve, a legszebb férfiúi erényekkel koszoruzva gázolt a véres mezőn, míg orvul le nem ütötte a halál csont ökle. Oh, ti ál-nagyok, vegyétek le itt a kalapotokat és tanuljatok a kicsiktől!

Egy a sok millió közül. S azután jön a második s a harmadik s Isten a megmondhatója hány itt mullik el a város kebelén — nekik félig idegenben — távol azoktól, akiket szerettek s akik szerették. Mégsem, mégsem idegenben egészen. Ugyanazon édes hazai föld porában pihen mindenik, melyért elvázott, a mely szülte; ugyanazon nemzetnek egy darabja ejtette könnyét a koporsójára, mely nemzetnek drága és szent halottjai lettek ők is a névtelen többivel, kiket az idegen puszták vernei elnyeltek szanaszét... S ugyanazon föld termette virágok takarják sirját s a nép ma testvére mind a nagy eszmében összeforrva s a sötét sirnál, mely a hont egy katonájától s egy becsületes munkásától s egy családot árnyékoló adó fájától, egy házat oszlopától fosztott meg. S mégis ki dobna átkot a sirra, mely őt elragadta! Az eszme él s a hős csendes nyughelyén fekvő végső diadalról álmodik. Mily édes, milyen szent lehet az az álom!

A fák hulló levele lágyan zizegve esik a sirra, min egy város, a szűkebb nemzet kegyelelte égeti az emlékezés örökmécsét, mint a haza hálaadó lelkének előre állított őrszemét.

Sir, sir a nép: az ur s a paraszt. Az ég komoran hallgat, csak a nyugvó nap festi vörösrre a felhők peremét, bucsut intve a sirjába szálló vitéznek... S most valahol a havasok alján felzokog négy kis árva s egy gyámoltalan özvegy s a lelkük talán itt bolyong a sírok között, átkot dobva a veszedelem felidézőire s a fájdalommal összeolvad azon lelkekkel, akik megértik, akik velük éreznek.

Tompa fájdalommal keblében széled a nép hazafelé. Az utczán földrengető dobogással vonul át az új, harcokba dalolva menő ifju sereg s a hős lelke az elvonuló csapatok felett lebeg s áldását adja fegyvereikre, mik megtornolni készek az elhullott vért és könnyet, a nemzet vérét s az árvák könnyeit...

Telek A. Sándor.

A sebesülteknek.

Lukács Gézáné alispánné kezeihez ujabban a következő adományok érkeztek, melyeknek vételét e helyen nyugtázza:

Báró Vécsey Béla százados itt nyugtázza az alispánnétól átvett 300 darab inget, 200 darab lábravalót és 100 darab törülközőt.

Koszorumeqváltás czimén a központi segélyalap részére befolyt: néhai Szendrői Török László nemesen gondolkodó családjától 15 korona. Hámos Aladárné szül. báró Vay Mariska 10 korona. Boczkó Dániel és neje 15 korona. Váry János és neje 10 korona.

Hámos Aladárné szül. báró Vay Mariska ujabban küldött 3 pár tricót alsó ruhát, 3 hósapkát, 6 pár meleg harisnyát, 15 tej káposztát. Vajda Istvánné 12 ing, 10 alsónadrág.

Blau Vilmosné 5 hósapka, 4 pár érmelegítő. Özv. Boskó Pálné Bakostörékről 1 érmelegítő, 4 lepedő, 1 ing, egy fél szakajtó alma. Steinhauz Béláné Putnok egy csomag meleg ruhát.

Füzi Rezsóné gyűjtése Rimakokován: 7 hósapka, 20 haskötő, 10 lábravaló, 15 ing, 24 törülköző, 8 kispárna, 22 rongy, 2 lepedő, 1 mellény, 7 érmelegítő, 2 liter málnaszörp, 12 pár térdvédő, 24 pár kapeca, 1 pár botos.

Betlér körjegyzőségétől: 23 darab haskötő. Alsósziklás község gyűjtése: 109 liter buza, 572 liter burgonya, 43 liter bab, 4 és fél liter lencse, 2 kilo szalonna.

Holéczy Gusztávné Murányalja: 4 hósapka, 8 térdvédő, 8 érmelegítő.

Karaszko község gyűjtése Szögesi Ferenc körjegyző útján: 855 liter burgonya, 199 liter buza, 9 liter bab, 1 és fél liter lencse.

Tóthegymeg község adománya: 6 zsák burgonya, 72 liter bab.

Sunyai Hazai Pál esküdt gyűjtése: 8 lepedő, 47 törülköző, 7 ing, 7 lábravaló, 20 zsebkendő, 2 párna, 5 pár csuklóvédő.

Pelsőcz nagyközség előljáróságától: 1 vadmacskabőr, 9 boa, 2 gallér, 3 rossz kabát, ez utóbbiakat mint hasznavehetetlent félretettük.

Felsősziklás község adománya: 1 liter mák, 14 liter rozs, 201 liter burgonya, 28 és fél liter bab és 2 korona 40 fillér.

Orlajtörék község adománya: 67 liter burgonya, 56 liter bab.

Susány község előljárósága: 16 zsák burgonya, 3 zsák bab.

Keczegeiek adománya Stefan bíró útján: 49 és fél kilo buza, 64 és fél kilo gabona, 82 és fél kilo bab, 727 kilo burgonya, 75 deka vaj és 1 korona.

Bradofka Árpádné Pelsőcz: 4 hósapka, 4 pár érmelegítő, 1 pár térdvédő, 6 haskötő.

Podhradszky Andrásné Jolsva: 3 karmantu, 2 boa, 2 pár harisnya, 1 pár tricót alsó ruha.

Hering Samuné Jolsva: különféle meleg holmik.

Ninger Ferencz plebános Dobóczáról: 34 darab meleg holmi.

Császokóczy Károly Meleghegy: 1 vad sertés, 1 zsák burgonya, 1 zsák alma, 10 liter bab.

*

Adományok a Vörös-kereszt egy-let részére.

Az elmúlt héten ismételtén gazdagon nyilatkozott meg társadalmunk hazafias áldozatkész-sége a helybeli vörös-kereszt egylet részére juttatott adományokkal:

Pénzbeliek: Özv. Stech Kálmánné 20, Dianiska István és Emilia Tiszolcz 2, Czaban Mária Tiszolcz 2, id. Baksay József 200 korona.

Koszorumeqváltásul a közeledő halottak napja alkalmából: Özv. dr. Szabó Samuné 20, Kovács Borbála (Osgyán) 2, Marikovszky Gézáné 10, Rösch Frigyesné (Ózd) 30, Hámos Aladárné báróné 20, Széplaky Lajos és neje 20, özv. Szabó Károlyné 20, özv. Konyha Kálmánné és Krick Erzsébet 50, Ragályi Istvánné 20, Szabó Elemérné 20, Törköly József és neje 20, özv. Székárosy Gusztávné Putnokról 20, dr. Zehery Istvánné 20, özv. Káposztás Józsefné Zehery Julia 20, Fábry Zoltánné 10 korona.

Gyűjtött adományok Rimabányáról: Gönczy Gyula 40 f., Berakó Mihály 1 k., Lakatos Mihály 1 k., Weisz Ferenczné 40 f., Báder Adolfné 1 k., Farkas József Rimócza 2 korona.

Alsópokorágyról: Balog József 40 f., Szabó Béla 40 f., Molnár István 1 k., Tankó István 20 f., Péter János 20 fillér.

Cserencsényből: Krman Lajos 2 k., Liptay Sámuel 1 k., özv. Kovács Andrásné 1 k., Neumann Márkus 60 f., Polyák János 48 fillér.

Szalontay Juliska menyasszonyi csokrától lemondván, annak értékét a haza oltárára áldozta vőlegénye Moys Antal 40 korona.

Természetbeliek: Özv. Stech Kálmánné 1 kg. cukor, 1 kg. kávé, 6 drb. mosdószappan, 2 kg. rizs, 1 évfolyam „Uj idők,” egy fél évfolyam „Buch für alle.” Széplaky Lajosné 12 lábravaló. Lévy József hentes 6 kg. szalonna. Krick-nővérek 50 korona. Kondor Lipót 1 pár érmelegítő, 1 térdvédő, 1 téli alsónadrág. Özv. báró Fischer Arnoldné 10 kanál, 10 villa, 8 kés. Lévai Izsóné 1 meleg alsó ing, 1 téli alsó nadrág, 1 ing, 3 trikó, 3 gyermekruha, 1 bluz, 1 alsósoknya, 1 gallér. Lusztig Menyhért 2 juh.

Tiszolcz község közönségétől 86 métermázsza burgonya, 21 zsák alma, 3 láda alma, 2 zsák liszt, 20 kg. cukor, 4 kg. kávé, 8 kg. szalonna, 1 zsák karalábé, 30 kg. rizs, 290 kg. bab.

Rimakokova közönségétől 32 zsák burgonya. Cserepes község közönségétől 6 zsák burgonya, 22 kg. bab.

Rimaszaluzsány községben adakoztak: Benyó Mihály 1 zsák burgonya, 4 liter bab. Lamos János 1 zsák burgonya, 2 liter bab. Lamos András 1 zsák burgonya, 2 liter bab. Csepkó György 1 mérő burgonya 2 liter bab. Csepkó Mihályné 2 mérő burgonya, 2 liter bab. Csepkó Pál 2 mérő burgonya, 2 liter bab. Varga János 1 zsák burgonya. Novodomszki Pál 1 mérő burgonya. Pillis Pál 1 zsák burgonya. Csepkó András 1 mérő burgonya, 1 liter bab. Csepkó Pál 1 mérő burgonya, 1 liter bab. Volovjár Mária 3 mérő burgonya. Varga János 1 mérő burgonya, 2 liter bab. Palkovics János 1 zsák burgonya. Jankovics Szvera 1 zsák burgonya. Bereczkó János 1 mérő burgonya. Lüriner János 1 mérő burgonya. Sztanó György 2 liter bab. Pillis Mihály 1 mérő burgonya, 2 liter bab. Urbányi János 1 mérő burgonya, 2 liter bab. Jankovics Jánosné 1 zsák burgonya. Palik Pál 1 zsák burgonya, 3 liter bab. Berger Sándor 2 mérő burgonya. Csepkó Pál ifj. 1 zsák burgonya. Jankovics Mihály 1 mérő burgonya.

Rimócza községben adakoztak: Darove Mária 20 liter burgonya. Kvet Pál 10 liter burgonya, 1 liter bab. Rusnyák Pál 2 liter bab. Szteló Mária 10 liter burgonya. Gyurovics György 3 liter bab. Gerbos Mihály 20 liter bab. Gerbos Pál 15 liter burgonya. Novák József 15 liter burgonya. Antal Mihály 5 liter burgonya. Gerbos Dániel 20 liter burgonya. Özv. Bus Pálné 20 liter burgonya, 1 liter bab. Plova Györgyné 30 liter burgonya. Szabó András 30 liter burgonya, 2 liter bab. Adám György 1 liter bab. Uhlár Zsuzsanna 20 liter burgonya, 1 liter bab. Laczik Pálné 2 liter bab. Halama János 40 liter burgonya. Stajnhibel Gyula 30 liter burgonya. Özv. Soljár Györgyné 20 liter burgonya. Német Julianna 15 liter burgonya. Gyurove Szabina 6 liter rozs. Bus János 20 liter burgonya. Mihály Szabina 30 liter burgonya. Antal András 20 liter burgonya. Antal Pál 30 liter burgonya. Soljár János 5 liter rozs. Kovács Szabina 5 liter rozs, 20 liter burgonya. Német Pál 15 liter burgonya, 2 és fél liter bab. Rél János 20 liter burgonya, 1 liter bab. Solját Szabina 20 liter burgonya. Gyurove Pál felső 30 liter burgonya, fél liter bab. Soljár Pál 20 liter burgonya, 1 és fél liter bab. Gyurove Pál 15 liter burgonya. Zvavesik Pál 35 liter burgonya, 2 liter bab. Patocske András 16 liter buza, 16 liter burgonya. Czavar János 7 liter rozs, 20 liter burgonya. Potocske Mária 20 liter burgonya, 1 liter bab. Huzsár András 22 liter burgonya, 2 liter bab. Bus Mihály 8 liter rozs, 20 liter burgonya. Vész József 15 liter burgonya. Janik Pál 10 liter rozs. Filjő Mihály 30 liter burgonya. Faczkó Pál 30 liter burgonya. Czavar Heléna 3 liter bab. Id. Janik Pál 15 liter burgonya. Guzmányi János 17 liter rozs. Jambrich András 20 liter burgonya. Jambrich Mária 18 liter rozs. Farkas József 2 korona. Petrusz Pál 6 liter rozs. (Folytatjuk.)

A magyar szent korona orsz. vörös-kereszt egyt. rimaszombati városi választmánya.

Kertész.

Az 1915. év január elsejére keresek egy ügyes, jó munkás és józan urasági kertészt. Ki ezen állásra pályázni kíván, jelentkezzen levélileg — vagy még előnyösebb, személyesen **Beélik Iván** földbirtokosnál **Alsóvályon** Gömörm.

Eladó fedeleles kocsi.

Kölber testvérek gyárában készített, könnyű járásu, félolajos tengelyű fedeleles kocsi, teljesen használható jó állapotban eladó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Molnár Bálint** vármegyei gazdánál Rimaszombatban, a **vármegye házában** s ott a kocsi is megtekinthető.

Árverési hirdetemény.

A czakói róm kath. és ev. ref. egyház jövő évi **január hó elsejétől**

korcsma- és bolthelyiségét

italmérési joggal együtt 6 (hat) évre bérbe adja és erre folyó évi **november hó 16-ikának** délelőtti 10 órájára nyilvános árverést hirdet.

Bővebb értesítés nyerhető alulírott gondnokoknál. 1—2

Czakó, 1914. október hó.

Szalai Nétus, r. k. egyh. gondnok.

Balyo Bálint, ref. egyh. gondnok.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad
a kiadóhivatal

Tompa-utcza 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

Tanulóul

Egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud, **könyvkötőtanulóul** felfogadtatik **idősb Rábely Miklós Fia** rimaszombati könyvnyomdájába

RÁBELY MIKLÓS FIA

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE

RIMASZOMBAT, ERZSÉBET-TÉR 9.

Telefon szám:

52.

Telefon szám:

52.

Ajánlom a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű **könyvnyomdát és könyvkötészetemet.**

minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlésteljes kivitelére.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok stb. **Ügyvédeknek:** intőlevelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok. — **Pénzintézeteknek:** alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvények, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérleg-számlák stb. — **Kereskedőknek és Iparvállalatoknak:** körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb. — **Továbbá:** falragaszok, hirdetemények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb.

A „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Könyvkötészetem: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal. **Gyász-szallagok föliratai gyorsan és izléseesen eszközöltetnek.**

Izléses munka.

Jutányos árak.

Izléses munka.

Jutányos árak.